

Esimerkki:

Järjestä tekstin kappaleet johdonmukaiseen järjestykseen. Lisää ruutuun oikea järjестysluku.

I Johdanto, johon sisältyy määritelmä ja tekstin etenemisjärjestys

II Asiakappale, jossa määritellään ja kuvaillaan toinen osatekijä

III Asiakappale, jossa määritellään ja kuvaillaan toinen osatekijä

IV Loppukappale, jossa arvioidaan ilmiön merkitystä.

Oppiaineen kielilähtöinen tarkastelu on oppikirjojen ja muun opetusmateriaalin arviointia: millaisia tekstejä oppilaan/opiskelijan oppiaineessa pitää osata lukea ja kirjoittaa. Millaiset tekstilajit ovat ominaisia juuri tälle aineelle?

Kielitietoisuus on tärkeää, koska oppilaat/opiskelijat ovat tänään valtavan tekstimäärän ympäröimiä. Lukutaidon vaatimukset ovat kasvaneet. Jokainen tarvitsee sujuvaa lukutaitoa, että voisi kehittyä myöhemmin kriittiseksi lukijaksi. Kielitietoiset työtavat sopivat kaikenlaisille oppijoille. Paljon ja erilaisia tekstejä lukeva oppilas/opiskelija voi edetä itsenäisesti ja tottumaton lukija saa apua.

Opettajan kielitietoisuudella tarkoitetaan sitä, että opettaja ymmärtää kielen merkityksen opetuksessa. Siihen kuuluu oppiaineen kielilähtöinen tarkastelu ja kielitietoisien työtapojen käyttäminen opetuksessa.

Kielitietoiset työtavat ohjaavat oppilaita/opiskelijoita käyttämään oppiaineen omaa tiedonalan kieltä. Heitä ohjataan tunnistamaan aineelle ominaisia tekstejä, niiden ymmärtämistä ja tuottamista. Kielitietoiset työtavat edellyttävät aineenopettajan ja äidinkielen/suomen opettajan yhteistyötä. Tällaiset tavat sopivat mainiosti myös vieraiden kielten opetukseen.